

Skolelærer bliver Forretninger tilbage at udføre, som den gamle Skolelov har givet ham et Vederlag for, saa forekommer det mig dog, at man gjør Skolelæreren Uret, naar man kun borttager nogle af Forretningerne, men hele Vederlaget. Jeg har allerede eengang tilladt mig at bemærke, at jeg synes 10 Rd. aarlig kun var en meget simpel og jevn Betaling for de Kirkebyens Skolelærer særlig paahvilende Forretninger, som i mit Vndringsforslag ere anførte, og jeg har tilladt mig at gjøre opmærksom paa, at der er Mænd, hvis hele Embede bestaaer i at udføre disse Forretninger, hvorfor de ere heelt klækkeligt lønede. Jeg mener saaledes, at 10 Rd. ikke var formeget som Betaling til Skolelæreren for disse Forretningers Udførelse, og det ærede Thing maa lægge Mærke til, at disse Forretninger særlig ere paalagte Kirkebyens Skolelærer, men ere de andre Skolelærere i Sognet uvedkommende.

Monrad: Ja, jeg kan paa ingen Maade erkjende, at Udførelsen af disse Forretninger skulde optage Skolelæreren Tid i den Grad, at det skulde forhindre ham fra at undervise. Altterkladet vasser han jo ikke selv, og Kløkkeringningen besørger han meget sælbent selv, men han leier En dertil, og naar det har kostet den sidste ærede Taler 7 Rd., saa viser det jo, at han heller ikke har gjort det selv, men ladet det gjøre. Det, at Skolelæreren lader disse Forretninger udføre af en Anden, det er jo ganske i sin Orden, og deri er Lovforslaget jo ogsaa aldeles enigt, idet det siger, at han skal have Betaling for alle de Udgifter, som disse Forretningers Besørgelse forarsager. Pengespørgsmaalet er jo altsaa ordnet, og hvorfor skal Skolelæreren saa ikke vedblive at besørge disse Forretninger? Det har fra Arilds Tid været Degnene, der have besørget dem, og Skolelærerne ere, som jeg allerede har bemærket, traadte i Degnenes Sted, de oppebære Degnenes Indtægter, de synge i Kirken osv., hvorfor skulde man saa paa Grund af den falske Forestilling, at man synes det kræfter Værdigheden, gjøre nogen Forandring i dette Punkt? (En Stemme: Men Udgiften!) Ja, naar der kun er Tale om Pengespørgsmaalet, saa fastholde man Lovforslaget; thi deri er det jo,

som allerede udtalt, sagt, at de skulle have Erstatning for Alt, hvad Udførelsen af disse Forretninger koster; det finder jeg rimeligt, men til at tage Forretningerne reent bort fra dem, dertil finder jeg ingen anden Grund end den, jeg allerede har anført, og som jeg ikke kan finde berettiget.

Sable: Der kunde dog være en anden Side, hvorfra dette Spørgsmaal kunde sees, end netop med Hensyn til Pengespørgsmaalet, og det havde været mig kjært, om den sidste Taler ogsaa havde seet Sagen fra den Side. Jeg skal nu ikke videre føre Discussionen ind paa dette Punkt, men naar vi see, hvorledes den Skoleanordning, som nu kommer tilstede, afviger fra den, der „fra Arilds Tid“ har været tilstede, saa kunde man dog formode, at Tanken om det, som jeg nu ikke her skal omtale, kunde opstaae hos en af dem, der skulle repræsentere denne anden Synsmaade, og at altsaa, naar der nu gjøres Forandring i en saadan Grad som nu, man da ogsaa kom til at gjøre en lille Forandring i, hvad „der fra Arilds Tid“ har været Tilfældet. Jeg staaer nu med Hensyn til denne anden Synsmaade paa det Punkt, at jeg siger: jo galere jo bedre (Latter), thi saa faaer Folket maaskee tilsidst Dinene op, og saa vil det vel ogsaa engang komme.

Andresen: Jeg skal kun tillade mig at gjøre en ganske kort Bemærkning i Anledning af det her omtvistede Spørgsmaal. Jeg hører til dem, der ønske, at Skolelærerne fritages for de her omtalte Forretninger, men jeg ønsker det ikke af den Grund, den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 4de Valgfreds (Monrad) anførte, af „syggelig Fornemhed“, og jeg troer ikke, at Skolelærerne i Almindelighed lide deraf. Det troer jeg er Noget, man kan overlade til Andre, som meget mere lide derunder; det er naturligtvis min Mening, at den nævnte ærede Rigsdagsmand er fri derfor. Den ærede Rigsdagsmand sagde rigtignok, at det var „naturligt“, at Skolelærerne besørge disse Forretninger, men han anførte intet Beviis, hvoraf den Naturlighed fremgik; det er naturligt, at Skolelæreren besørger sin Skolestues